

Nieuwsbrief SR Updates - Nummer 14, 2015

Nummer 14, 2015

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:1094](#) 21-04-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:952](#) 14-04-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:945](#) 14-04-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:953](#) 14-04-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:951](#) 14-04-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:949](#) 14-04-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:938](#) 14-04-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:928](#) 14-04-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:947](#) 14-04-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:929](#) 14-04-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:946](#) 14-04-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:950](#) 14-04-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:955](#) 14-04-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:941](#) 14-04-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:954](#) 14-04-2015

RECHTSPRAAK

Enkel het besturen van de vluchtauto onvoldoende voor medeplegen diefstal.

Het middel behelst de klacht dat het onder 1 bewezenverklaarde ‘medeplegen’ niet uit de door het hof gebezigde bewijsmiddelen kan volgen.

In zijn arrest van 2 december 2014, ECLI:NL:HR:2014:3474 heeft de Hoge Raad enige algemene overwegingen over het medeplegen gegeven, in het bijzonder gericht op de afbakening tussen medeplegen en medeplichtigheid en meer in het bijzonder met het oog op gevallen waarin het medeplegen niet bestaat in gezamenlijke uitvoering. Voor de kwalificatie medeplegen is vereist dat sprake is van nauwe en bewuste samenwerking. Die kwalificatie is slechts gerechtvaardigd als de bewezenverklaarde – intellectuele en/of materiële – bijdrage aan het delict van de verdachte van voldoende gewicht is.

Indien het tenlastegelegde medeplegen in de kern niet bestaat uit een gezamenlijke uitvoering, maar uit gedragingen die met medeplichtigheid in verband plegen te worden gebracht (zoals het verstrekken van inlichtingen, op de uitkijk staan, helpen bij de vlucht), rust op de rechter de taak om in het geval dat hij toch tot een bewezenverklaring van het medeplegen komt, in de bewijsvoering – dus in de bewijsmiddelen en zo nodig in een afzonderlijke bewijsoverweging – dat medeplegen nauwkeurig te motiveren. Bij de vorming van zijn oordeel dat sprake is van de voor medeplegen vereiste nauwe en bewuste samenwerking, kan de rechter rekening houden met onder meer de intensiteit van de samenwerking, de onderlinge taakverdeling, de rol in de voorbereiding, de uitvoering of de afhandeling van het delict en het belang van de rol van de verdachte, diens aanwezigheid op belangrijke momenten en het zich niet terugtrekken op een daartoe geëigend tijdstip.

Indien de verdachte hoofdzakelijk gedragingen na de uitvoering van het strafbare feit heeft verricht, is in uitzonderlijke gevallen medeplegen denkbaar. Maar een geringe rol of het ontbreken van enige rol in de uitvoering van het delict zal dan wel moeten worden gecompenseerd, bijvoorbeeld door een grote(re) rol in de voorbereiding, terwijl in de bewijsvoering in zulke uitzonderlijke gevallen ook bijzondere aandacht dient te worden besteed aan de vraag of wel zo bewust en nauw is samengewerkt bij het strafbare feit dat van

medeplegen kan worden gesproken, in het bijzonder dat en waarom de bijdrage van de verdachte van voldoende gewicht is geweest om de kwalificatie medeplegen te rechtvaardigen.

Zonder nadere motivering, die ontbreekt, kan uit de door het hof gebezigde bewijsmiddelen niet worden afgeleid dat de verdachte een zodanige bijdrage heeft geleverd aan de diefstal van het navigatiesysteem dat van bewuste en nauwe samenwerking tussen de verdachte en de medeverdachten kan worden gesproken. Uit die bewijsmiddelen kan immers slechts volgen dat de verdachte de auto bestuurde waarmee de daders zijn gevlucht. Daarbij heeft de Hoge Raad mede gelet op hetgeen onder 2.3 is vooropgesteld en op het ontbreken van nadere vaststellingen en overwegingen met betrekking tot een nauwe en bewuste samenwerking en gezamenlijke uitvoering tijdens de diefstal of met betrekking tot de onder 2.3 genoemde mogelijke aandachtspunten. De bewezenverklaring is derhalve niet naar de eis der wet met redenen omkleed.

Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak maar uitsluitend wat betreft de beslissingen ter zake van het onder 1 tenlastegelegde feit en de strafoplegging, de beslissingen omtrent de vordering van de benadeelde partij [A] daaronder begrepen, wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 21-04-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:1094

Zaaknummer: 13/05860

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu en N. Jörg

Advocaten: A.C. Vingerling

Wetsartikelen: 312 Sr

RECHTSPRAAK

Medeplegen diefstal en poging tot diefstal ontoereikend gemotiveerd.

De middelen klagen onder meer over de motivering van de bewezenverklaring wat betreft het 'medeplegen' van de tenlastegelegde diefstal (feit 1) onderscheidenlijk poging tot diefstal (feit 2). Zij lenen zich voor gezamenlijke bespreking.

In zijn arrest van 2 december 2014, ECLI:NL:HR:2014:3474 heeft de Hoge Raad enige algemene overwegingen over het medeplegen gegeven, in het bijzonder gericht op de afbakening tussen medeplegen en medeplichtigheid en meer in het bijzonder met het oog op gevallen waarin het medeplegen niet bestaat in gezamenlijke uitvoering. Voor de kwalificatie medeplegen is vereist dat sprake is van nauwe en bewuste samenwerking. Die kwalificatie is slechts gerechtvaardigd als de bewezenverklaarde – intellectuele en/of materiële – bijdrage aan het delict van de verdachte van voldoende gewicht is.

Indien het tenlastegelegde medeplegen in de kern niet bestaat uit een gezamenlijke uitvoering, maar uit gedragingen die met medeplichtigheid in verband plegen te worden gebracht (zoals het verstrekken van inlichtingen, op de uitkijk staan, helpen bij de vlucht), rust op de rechter de taak om in het geval dat hij toch tot een bewezenverklaring van het medeplegen komt, in de bewijsvoering – dus in de bewijsmiddelen en zo nodig in een afzonderlijke bewijsoverweging – dat medeplegen nauwkeurig te motiveren. Bij de vorming van zijn oordeel dat sprake is van de voor medeplegen vereiste nauwe en bewuste samenwerking, kan de rechter rekening houden met onder meer de intensiteit van de samenwerking, de onderlinge taakverdeling, de rol in de voorbereiding, de uitvoering of de afhandeling van het delict en het belang van de rol van de verdachte, diens aanwezigheid op belangrijke momenten en het zich niet terugtrekken op een daartoe geëigend tijdstip.

Het hof heeft voor zijn oordeel dat het verweer dat de verdachte zich op zijn hoogst aan medeplichtigheid heeft schuldig gemaakt moet worden verworpen omdat hij zich schuldig heeft gemaakt aan het 'medeplegen' van diefstal en poging tot diefstal, kennelijk vooral betekenis toegekend aan de omstandigheden dat de verdachte de twee medeverdachten, die als passagier in de door hem bestuurde auto zaten, naar de plaats delict heeft gebracht, met draaiende motor in de auto is blijven wachten nadat de medeverdachten de auto daar hadden

verlaten, de bestuurder van een andere auto, die vóór hem wilde parkeren, heeft gemaand weg te gaan, de beide achterportieren van de auto heeft opengehouden en een vrije vluchtweg heeft willen creëren voor de medeverdachten. Nu deze door het hof in aanmerking genomen omstandigheden bestaan uit gedragingen die met medeplichtigheid in verband plegen te worden gebracht en het hof uit die omstandigheden heeft afgeleid dat sprake is geweest van een nauwe en bewuste samenwerking en een gezamenlijke uitvoering 'voorafgaand aan' en 'na afloop van' de beroving, is het oordeel van het hof dat de verdachte kan worden aangemerkt als medepleger van de beroving, ontoereikend gemotiveerd. Daarbij heeft de Hoge Raad mede gelet op hetgeen onder 2.3 is vooropgesteld en op het ontbreken van nadere vaststellingen en overwegingen met betrekking tot een nauwe en bewuste samenwerking en gezamenlijke uitvoering tijdens de beroving of met betrekking tot de onder 2.3 genoemde mogelijke aandachtspunten. De door het hof genoemde omstandigheid dat de verdachte geen alternatief scenario heeft genoemd, maakt dit niet anders.

In zoverre zijn de middelen terecht voorgesteld.

Het middel behelst de klacht dat het hof de vordering van de benadeelde partij ontoereikend gemotiveerd heeft toegewezen.

Het hof heeft de vordering van de benadeelde partij toegewezen tot een bedrag van € 13.750. Gelet op het verhandelde ter terechtzitting, zoals hiervoor weergegeven, behoeft die beslissing evenwel nadere motivering. Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 14-04-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:928

Zaaknummer: 13/04047

Rechters: A.J.A. van Dorst, B.C. de Savornin-Lohman, Y. Buruma, J. de Hullu en N. Jörg

Advocaten: C.N.G.M. Starmans

Wetsartikelen: 310 Sr

RECHTSPRAAK

In de ontnemingszaak kan met de constatering van de overschrijding van de redelijke termijn worden volstaan, nu in de samenhangende strafzaak reeds strafvermindering is toegepast.

Het middel bevat de klacht dat het hof heeft verzuimd te beslissen op een namens de betrokkene gevoerd verweer met betrekking tot de redelijke termijn.

Aldus is een verweer gevoerd waaromtrent het hof op straffe van nietigheid uitdrukkelijk een met redenen omklede beslissing had moeten geven. Aangezien zodanige beslissing in de bestreden uitspraak niet voorkomt, klaagt het middel daarover terecht.

Tot cassatie behoeft dat niet te leiden reeds omdat de Hoge Raad tot het oordeel komt dat met de constatering van de termijnoverschrijding kan worden volstaan, en wel op grond van het volgende. Ook in de met deze ontnemingszaak samenhangende strafzaak (in cassatie aanhangig onder nummer 13/02123), die door het hof gelijktijdig met de onderhavige ontnemingszaak is berecht en waarin het tijdsverloop gelijk is geweest, is de redelijke termijn in hoger beroep overschreden. In de strafzaak heeft de Hoge Raad de gevangenisstraf van 36 maanden, gelet op die overschrijding van de redelijke termijn, met twee maanden verminderd. Gelet daarop is er geen aanleiding om in de onderhavige ontnemingszaak aan het oordeel dat de redelijke termijn is overschreden enig rechtsgevolg te verbinden.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 14-04-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:946

Zaaknummer: 13/02122

Rechters: W.A.M. van Schendel, B.C. de Savornin Lohman en H.A.G. Splinter-van Kan

Advocaten: D. Moszkowicz

Wetsartikelen: 6 EVRM

RECHTSPRAAK

Aanvraag tot herziening ongegrond, nu niet met voldoende precisie uiteen is gezet waarom sprake is van een novum in de zin van artikel 457 lid 1 sub c Sv.

Als grondslag voor een herziening kan, voor zover hier van belang, krachtens artikel 457 lid 1 aanhef en onder c Sv slechts dienen een door bescheiden gestaafd gegeven dat bij het onderzoek op de terechtzitting aan de rechter niet bekend was en dat het ernstige vermoeden wekt dat indien dit gegeven bekend zou zijn geweest, het onderzoek van de zaak zou hebben geleid hetzij tot een vrijspraak van de gewezen verdachte, hetzij tot een ontslag van alle rechtsvervolging, hetzij tot de niet-ontvankelijkverklaring van het Openbaar Ministerie, hetzij tot de toepassing van een minder zware strafbepaling.

Het hof heeft in het arrest waarvan herziening wordt gevraagd, een door de verdediging gevoerd verweer verworpen en daardoor het volgende overwogen:

‘Inwoners van Nederland moeten voor de inkomstenbelasting aangifte doen van hun totale wereldinkomen. Verdachte had naast inkomen uit zijn eenmanszaak in Nederland ook inkomsten uit een eenmanszaak in Duitsland en diende derhalve ook de inkomsten van zijn Duitse bedrijf op te geven. Als er over het inkomen dat in een ander land is genoten in dat land belasting wordt betaald, kan er sprake zijn van een korting op de verschuldigde inkomstenbelasting, de zogenoemde aftrek ter voorkoming van dubbele belasting. Tussen Nederland en Duitsland bestaat een verdrag ter voorkoming van dubbele belasting van inkomsten. Dit verdrag ontslaat verdachte echter niet van zijn verplichting om in Nederland aangifte te doen van de inkomsten die hij genoot vanuit zijn Duitse onderneming. Daarnaast diende verdachte met zijn Duitse bedrijf te worden gezien als een Nederlands belastingplichtige ten aanzien van de loonbelasting en premie volksverzekeringen daar de bedrijfsvoering van het Duitse bedrijf plaatsvond vanuit de woonplaats van verdachte in Nederland, de opdrachten vrijwel uitsluitend in Nederland werden verricht en er voor Nederlandse opdrachtgevers werd gewerkt met bijna uitsluitend Nederlandse werknemers. Voor zover de raadsman heeft willen betogen dat het niet verdachte maar zijn Duitse onderneming was die belastingplichtig was, gaat de raadsman uit van een onjuiste

veronderstelling nu het een eenmanszaak betreft.’

De aanvraag, voor zover de feiten 4, 5 en 6 (kort gezegd: belastingfraude) betreffend, behelst in wezen een herhaling van evenbedoeld verweer. Volgens de aanvrager heeft als een onder 3.1 bedoeld gegeven (ook wel: novum) te gelden een brief van het Finanzamt Bad Bentheim van 23 januari 2013, gericht aan de aanvrager, inhoudend:

‘Sie haben mit Betriebsbeginn 28.06.1999 beim Gewerbeamt der Stadt Nordhorn ein Bauunternehmen (Maurer, Fuger, Betonbau, Stahlbetonbauer, Zimmerer) angemeldet. Anschrift der Betriebsstätte war die [adres].

Für die Arbeitnehmer, die laut der Aufstellung der IKK Niedersachsen laut Schreiben vom 10.1.2006, bei diesem Betrieb in Deutschland angestellte waren und für die eine E101-Bescheinigung ausgestellt wurde, stand das Besteuerungsrecht für die von der Betriebsstätte in Deutschland gezahlten Arbeitslöhne der Bundesrepublik Deutschland zu.

Erst soweit ein Arbeitnehmer an mehr als 183 Tagen im Kalenderjahr in den Niederlanden tätig war, geht das Besteuerungsrecht nach dem Doppelbesteuerungsabkommen zwischen der Bundesrepublik Deutschland und den Niederlanden auf den Tätigkeitsstaat (Niederlande) über.’

De aanvraag – meer in het bijzonder de zojuist weergegeven brief – behelst niets wat als een novum kan worden aangemerkt. Immers,

(i) de aanmelding bij het Gewerbeamt is in herziening niet van belang aangezien het hof niet ervan is uitgegaan dat de aanvrager geen bedrijf in Duitsland had;

(ii) de detachingslijst van de IKK is blijkens de aanvraag ook overgelegd ter terechtzitting in hoger beroep, zodat het hof met de inhoud daarvan bekend was en de lijst dus niet als novum kan gelden, en

(iii) de ten slotte vermelde zogenoemde 183-dagen-regeling is rechtens juist, zodat daarin dus evenmin een novum kan worden gevonden.

De aanvraag heeft ook nog betrekking op feit 3 (kort gezegd: misbruik van de G-rekening) maar enig steekhoudend argument waarom de veroordeling voor dat feit zou moeten worden herzien, heeft de Hoge Raad in de aanvraag niet aangetroffen.

Voor zover bij de aanvulling op de aanvraag nog niet eerder in herziening overgelegde bescheiden of documenten zijn gevoegd, moeten deze buiten beschouwing blijven aangezien in de aanvraag noch in de aanvulling daarop met voldoende precisie wordt uiteengezet dat en

waarom die bescheiden of documenten enig gegeven als bedoeld onder 3.1 behelzen.

De Hoge Raad wijst de aanvraag tot herziening af.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 14-04-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:945

Zaaknummer: 14/05106

Rechters: A.J.A. van Dorst, J.P. Balkema en J.W. IJssink

Advocaten: M.A.W. Nillesen

Wetsartikelen: 457 Sv

RECHTSPRAAK

Afwijzing getuigenverzoeken.

Het middel klaagt over de afwijzing door het hof van het verzoek tot het horen van A.M. [betrokkene 3] als getuige met betrekking tot feit 1.

In dit oordeel ligt besloten dat het hof geen grond aanwezig heeft bevonden om de getuige door het hof dan wel de raadsheer-commissaris elders te (doen) horen dan in het gerechtsgebouw te Arnhem. Ook dit oordeel is niet onbegrijpelijk. Voor verdere toetsing is in cassatie geen plaats.

De enkele omstandigheid dat de raadsman van de verdachte desgevraagd – naar de Hoge Raad begrijpt – namens de verdachte heeft geweigerd de kosten van het vervoer van de getuige naar Arnhem voor rekening van de verdachte te nemen en dat hij heeft voorgesteld haar te doen horen in het voormalige kantongerecht dan wel het politiebureau van haar woonplaats Amersfoort, doet daaraan niet af. Daarbij verdient opmerking dat de vergoeding van de kosten van de door of namens de verdachte opgegeven getuigen – de kosten van een bijzonder middel van vervoer daaronder begrepen – ingevolge artikel 1 lid 1 onder a en lid 3 Wet tarieven in strafzaken alsmede artikel 7 lid 1 Wet tarieven in strafzaken ten laste van de verdachte komen, zij het dat voor deze kosten nadien op de voet van artikel 591 Sv een vergoeding kan worden toegekend voor zover de aanwending van die kosten het belang van het onderzoek heeft gediend.

Voor zover het middel hierover klaagt, is het tevergeefs voorgesteld.

Het middel is eveneens ongegrond voor zover het opkomt tegen de afwijzing van het verzoek door het hof in het eindarrest. Gelet op hetgeen door de raadsman blijkt het hiervoor onder 3.2.5 weergegevene ter terechtzitting in hoger beroep van 13 augustus 2013 is aangevoerd, is het oordeel van het hof dat het (herhaalde) verzoek onvoldoende is onderbouwd – hetgeen te dezen verstaan moet worden als niet steunend op andere gronden dan waren ten grondslag gelegd aan het eerdere, afgewezen, verzoek tot het horen [betrokkene 3] als getuige – niet onbegrijpelijk. Voor verdere toetsing is in cassatie geen plaats.

Het middel klaagt onder meer dat het hof heeft verzuimd te beslissen op een ter terechtzitting

in hoger beroep van 13 augustus 2013 door de verdediging gedaan voorwaardelijk verzoek tot het horen van [betrokkene 2] als getuige met betrekking tot feit 2.

Het onder 4.2.1 weergegeven verzoek tot het horen van [betrokkene 2] als getuige is een verzoek als bedoeld in artikel 315 Sv in verbinding met artikel 328 Sv, zodat een uitdrukkelijke beslissing op dit verzoek was vereist. Dat geldt ook voor zover het verzoek voorwaardelijk is gedaan, nu de daaraan gestelde voorwaarde is vervuld doordat het hof de aangifte van [betrokkene 2] tot het bewijs heeft gebezigd. Noch de processen-verbaal van de terechtzittingen in hoger beroep noch het bestreden arrest houdt een beslissing in op dit verzoek. Dat verzuim heeft ingevolge artikel 330 in verbinding met artikel 415 Sv nietigheid tot gevolg.

Het middel is in zoverre terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de beslissingen ter zake van het onder 2 tenlastegelegde en de strafoplegging, in welke vernietiging niet zijn begrepen de ter zake van feit 1 gegeven beslissingen omtrent de vordering van de benadeelde partij [betrokkene 1], wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, teneinde de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw te berechten en af te doen en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 14-04-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:938

Zaaknummer: 13/05402

Rechters: A.J.A. van Dorst, V. van den Brink en N. Jörg

Advocaten: C.N.G.M. Starmans en R. Schreudering

Wetsartikelen: 288 Sv

RECHTSPRAAK

Geen sprake van nauwe en bewuste samenwerking bij wederrechtelijke vrijheidsberoving.

Het middel klaagt dat de bewezenverklaring wat het ‘medeplegen’ betreft ontoereikend is gemotiveerd.

In zijn arrest van 2 december 2014, ECLI:NL:HR:2014:3474 heeft de Hoge Raad enige algemene overwegingen over het medeplegen gegeven, in het bijzonder gericht op de afbakening tussen medeplegen en medeplichtigheid en meer in het bijzonder met het oog op gevallen waarin het medeplegen niet bestaat in gezamenlijke uitvoering. Voor de kwalificatie medeplegen is vereist dat sprake is van nauwe en bewuste samenwerking. Die kwalificatie is slechts gerechtvaardigd als de bewezenverklaarde – intellectuele en/of materiële – bijdrage aan het delict van de verdachte van voldoende gewicht is.

Indien het tenlastegelegde medeplegen in de kern niet bestaat uit een gezamenlijke uitvoering, maar uit gedragingen die met medeplichtigheid in verband plegen te worden gebracht (zoals het verstrekken van inlichtingen, op de uitkijk staan, helpen bij de vlucht), rust op de rechter de taak om in het geval dat hij toch tot een bewezenverklaring van het medeplegen komt, in de bewijsvoering – dus in de bewijsmiddelen en zo nodig in een afzonderlijke bewijsoverweging – dat medeplegen nauwkeurig te motiveren. Bij de vorming van zijn oordeel dat sprake is van de voor medeplegen vereiste nauwe en bewuste samenwerking, kan de rechter rekening houden met onder meer de intensiteit van de samenwerking, de onderlinge taakverdeling, de rol in de voorbereiding, de uitvoering of de afhandeling van het delict en het belang van de rol van de verdachte, diens aanwezigheid op belangrijke momenten en het zich niet terugtrekken op een daartoe geëigend tijdstip. Daarbij verdient overigens opmerking dat aan het zich niet distantiëren op zichzelf geen grote betekenis toekomt. Het gaat er immers om dat de verdachte een wezenlijke bijdrage moet hebben geleverd aan het delict.

Uit de bewijsvoering kan, gelet op hetgeen onder 2.3 is vooropgesteld, niet zonder meer worden afgeleid dat de verdachte aan het bewezenverklaarde wederrechtelijk van de vrijheid beroofd ‘houden’ van [betrokkene 1] een zodanige intellectuele en/of materiële bijdrage van

voldoende gewicht heeft geleverd dat van bewuste en nauwe samenwerking tussen de verdachte en de medeverdachten kan worden gesproken. Het hof heeft immers, nadat het in dit verband had vastgesteld dat de verdachte geen uitvoeringshandelingen van de ontvoering heeft verricht, kennelijk al voldoende geacht dat de verdachte de voertuigen waarmee de 'beroving' van de vrijheid werd gefaciliteerd, heeft geregeld in ruil voor een deel van de opbrengst en dat hij zich op geen enkel moment van de gedragingen van de medeverdachten heeft gedistantieerd. De bewezenverklaring is derhalve niet naar de eis der wet met redenen omkleed. Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 14-04-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:929

Zaaknummer: 13/05620

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu en N. Jörg

Advocaten: L.C. de Lange

Wetsartikelen: 47 Sr en 282 Sr

RECHTSPRAAK

Slagende bewijsklacht medeplichtigheid aan het in vereniging plegen van diefstal met geweld.

Het middel klaagt onder meer dat het bewezenverklarde opzet op medeplichtigheid aan het in vereniging plegen van diefstal met geweld niet uit de gebezigde bewijsmiddelen kan volgen.

Het hof heeft bewezenverklaard dat de verdachte opzettelijk gelegenheid heeft verschaft tot het plegen van een misdrijf, te weten een roofoverval in een door de verdachte aan de daders verhuurd kantoorpand. Vereist is dat niet alleen wordt bewezen dat verdachtes opzet was gericht op het verschaffen van gelegenheid als bedoeld in artikel 48 aanhef en onder 2° Sr, doch tevens dat verdachtes opzet al dan niet in voorwaardelijke vorm was gericht op het door de dader(s) gepleegde misdrijf.

Dat de verdachte, zoals is bewezenverklaard, opzettelijk gelegenheid heeft verschaft tot het in de bewezenverklaring genoemde misdrijf kan niet zonder meer uit de gebezigde bewijsmiddelen worden afgeleid. Anders dan het hof heeft geoordeeld, vormen de in de nadere bewijsoverweging genoemde feiten en omstandigheden (kort gezegd: het moeten hebben begrepen dat derden zouden worden misleid en ernstig ermee rekening hebben moeten houden dat sprake zou zijn van afdreiging met wapens) onvoldoende grond voor het aannemen van dat opzet op diefstal met geweld. De bewezenverklaring is dus ontoereikend gemotiveerd.

Het middel slaagt.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof 's-Hertogenbosch, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 14-04-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:949

Zaaknummer: 14/01111

Rechters: W.A.M. van Schendel, B.C. de Savornin Lohman en Y. Buruma

Advocaten: B.P. de Boer

Wetsartikelen: 312 Sr

RECHTSPRAAK

Belang bij cassatieberoep niet evident gezien de hoogte van de opgelegde straf.

Het middel klaagt dat het hof ‘niet heeft beraadslaagd op de grondslag van de tenlastelegging en bewezenverklaring, zodat het onderzoek ter terechtzitting en het daarop gebaseerde arrest nietig zijn, althans het arrest innerlijk tegenstrijdig is’.

De kwalificatie vindt niet haar grondslag in de bewezenverklaring. Daarover klaagt het middel terecht. Tot cassatie behoeft dat echter niet te leiden. Behalve dat de poging tot diefstal is begaan door twee of meer verenigde personen in de zin van artikel 311 lid 1 onder 4° Sr, is in de onderhavige zaak blijkens de bewezenverklaring de diefstal door de verdachte gepleegd onder twee van de strafverzwarende omstandigheden als genoemd in artikel 311 lid 1 onder 5° Sr. In het licht daarvan en gelet op de wettelijke strafmaxima en in aanmerking genomen voorts de door het hof opgelegde straf en de motivering daarvan, is het belang van de verdachte bij zijn cassatieberoep niet evident. De schriftuur bevat niet de in HR 11 september 2012, ECLI:NL:HR:2012:BX0146, NJ 2013/241, r.o. 2.6.2 bedoelde, in zo een geval vereiste toelichting met betrekking tot het belang bij het ingestelde cassatieberoep en het – rechtens te respecteren – belang bij vernietiging van de bestreden uitspraak en terugwijzing van de zaak naar het hof met het oog op een nieuwe behandeling.

De in de schriftuur enkel genoemde omstandigheid van de wettelijke hogere strafbedreiging is daartoe ongenoegzaam.

Gelet hierop zal de Hoge Raad – gezien artikel 80a RO – het beroep niet-ontvankelijk verklaren.

De Hoge Raad verklaart het beroep in cassatie niet-ontvankelijk.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 14-04-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:953

Zaaknummer: 13/03509

Rechters: W.A.M. van Schendel, B.C. de Savornin-Lohman en Y. Buruma

Advocaten: R.J. Baumgardt

Wetsartikelen: 311 Sr

RECHTSPRAAK

De benadeelde partij heeft zich in eerste aanleg tijdig in het strafgeding gevoegd.

Het middel bevat onder meer de klacht dat het hof de vordering van de benadeelde partij [betrokkene 1] tot vergoeding van de geleden immateriële schade in strijd met het bepaalde in artikel 421 lid 1 Sv heeft toegewezen, nu de benadeelde partij zich voor dit gedeelte van de vordering niet in het geding in eerste aanleg heeft gevoegd.

Gelet op de stukken, is het oordeel van het hof dat de benadeelde partij zich ter zake van haar vordering tot vergoeding van de geleden immateriële schade tijdig in eerste aanleg in het strafgeding heeft gevoegd, niet onbegrijpelijk. Voor zover het middel hierover klaagt is het tevergeefs voorgesteld.

Ook voor het overige kan het middel niet tot cassatie leiden. Dit behoeft, gezien artikel 81 lid 1 RO, geen nadere motivering nu het middel in zoverre niet noopt tot beantwoording van rechtsvragen in het belang van de rechtseenheid of de rechtsontwikkeling.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 14-04-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:954

Zaaknummer: 13/04046

Rechters: W.A.M. van Schendel, H.A.G. Splinter-van Kan en Y. Buruma

Advocaten: C.N.G.M. Starmans

Wetsartikelen: 421 Sv

RECHTSPRAAK

Belang bij cassatieberoep niet evident gezien de hoogte van de opgelegde straf.

Het middel klaagt onder meer over de kwalificatie die het hof heeft gegeven aan de bewezenverklaring. Het voert daartoe aan dat het hof het bewezenverklaarde heeft gekwalificeerd als onder meer ‘diefstal gedurende de voor de nachtrust bestemde tijd in een woning door iemand die zich aldaar buiten weten of tegen de wil van de rechthebbende bevindt’, terwijl de bewezenverklaring – voor zover hier van belang – slechts inhoudt dat de diefstal is gepleegd ‘gedurende de voor de nachtrust bestemde tijd’ uit een woning.

Gelet op de wettelijke strafmaxima en in aanmerking genomen de door het hof opgelegde straf en de motivering van het hof van die straf, is het belang van de verdachte bij zijn cassatieberoep niet evident. De schriftuur bevat evenwel niet de in HR 11 september 2012, ECLI:NL:HR:2012:BX0146, NJ 2013/241, r.o. 2.6.2 bedoelde, in zo een geval vereiste toelichting met betrekking tot het belang bij het ingestelde cassatieberoep en het – rechtens te respecteren – belang bij vernietiging van de bestreden uitspraak. De enkele stelling dat het hof bij ‘de strafoplegging is uitgegaan van artikel 311 lid 2 Sr, hetgeen met aanzienlijk meer straf is bedreigd dan diefstal in vereniging gepleegd door middel van braak’, is – gelet op de opgelegde straf en de strafmotivering van het hof – daartoe ongenoegzaam. De Hoge Raad zal daarom – gezien artikel 80a RO – het beroep niet-ontvankelijk verklaren.

De Hoge Raad verklaart het beroep in cassatie niet-ontvankelijk.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 14-04-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:941

Zaaknummer: 14/02240

Rechters: A.J.A. van Dorst, V. van den Brink en N. Jörg

Advocaten: R.J. Baumgardt

Wetsartikelen: 311 Sr

RECHTSPRAAK

Slagende bewijsklacht opzetheling.

Het middel klaagt in de eerste plaats over een innerlijke tegenstrijdigheid in de bewezenverklaring onder 1.

Het hof heeft het bewezenverklaarde, onder aanhaling van artikel 417 Sr, gekwalificeerd als 'van het plegen van opzetheling een gewoonte maken'. Gelet daarop moet worden aangenomen dat de in de tenlastelegging opgenomen zinsnede dat de verdachte 'redelijkerwijs moest vermoeden' dat het door misdrijf verkregen goederen betrof als gevolg van een kennelijke misslag in de bewezenverklaring is opgenomen. De Hoge Raad leest de bewezenverklaring in zoverre verbeterd. Daarmee komt de grond te ontvallen aan het middel voor zover het de klacht bevat over een innerlijke tegenstrijdigheid in de bewezenverklaring, zodat het middel in zoverre tevergeefs is voorgesteld.

Voorts wordt in het middel geklaagd over de motivering van de bewezenverklaring. Aangezien de bewezenverklaring, voor zover inhoudende dat de verdachte ten tijde van het voorhanden krijgen van de goederen wist dat het door misdrijf verkregen goederen betrof niet zonder meer kan worden afgeleid uit de gebezigde bewijsvoering, is de bestreden uitspraak niet naar de eis der wet redenen omkleed.

Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de beslissingen ter zake van het 1 tenlastegelegde en de strafoplegging, wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 14-04-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:955

Zaaknummer: 13/04058

Rechters: W.A.M. van Schendel, B.C. de Savornin-Lohman en Y. Buruma

Advocaten: B.P. de Boer

Wetsartikelen: 416 Sr

RECHTSPRAAK

Gedragingen van verdachte met betrekking tot de aankoop van woningen en/of loodsen terecht gekwalificeerd als witwassen.

Het middel klaagt over het oordeel van het hof dat het onder 4 bewezenverklaarde ‘witwassen’ oplevert.

Het middel doet een beroep op recente rechtspraak van de Hoge Raad over in het bijzonder het verwerven of voorhanden hebben van onmiddellijk uit eigen misdrijf afkomstige voorwerpen. Die rechtspraak komt er – kort gezegd – op neer dat in zulke gevallen bepaaldelijk eisen worden gesteld aan de motivering van het oordeel dat sprake is van (schuld)witwassen in die zin dat dan uit die motivering moet kunnen worden afgeleid dat de verdachte het voorwerp niet slechts heeft verworven of voorhanden heeft gehad, maar dat zijn gedragingen ook (kennelijk) gericht zijn geweest op het daadwerkelijk verbergen of verhullen van de criminele herkomst van het voorwerp (vgl. met verdere verwijzingen HR 2 juli 2013, ECLI:NL:HR:2013:150, *NJ* 2013/515, r.o. 6.4.1, 6.4.2 en 6.5). Deze rechtsregels hebben slechts betrekking op het geval dat de verdachte voorwerpen heeft verworven of voorhanden heeft gehad terwijl aannemelijk is dat die voorwerpen onmiddellijk afkomstig zijn uit een door de verdachte zelf begaan misdrijf (vgl. HR 17 december 2013, ECLI:NL:HR:2013:2001, *NJ* 2014/75 en HR 25 maart 2014, ECLI:NL:HR:2014:702, *NJ* 2014/302, r.o. 3.8).

Die rechtsregels gelden derhalve niet wanneer het gaat om voorwerpen die ‘middellijk’ afkomstig zijn uit een door de verdachte zelf begaan misdrijf (bijvoorbeeld doordat onmiddellijk uit eigen misdrijf afkomstige voorwerpen nadien zijn omgezet in andere voorwerpen) (vgl. HR 25 maart 2014, ECLI:NL:HR:2014:702, *NJ* 2014/302, r.o. 3.8).

Het hof heeft ten laste van de verdachte onder 4 bewezenverklaard – kort gezegd – het verwerven van woningen en/of loodsen, alsmede het gebruik maken daarvan, terwijl zij wist dat deze woningen en/of loodsen ‘onmiddellijk of middellijk’ van misdrijf afkomstig waren.

Uit de onder 2.2.3 weergegeven overweging van het hof kan worden afgeleid dat de verdachte door middel van oplichting en/of valsheid in geschrifte hypothecaire leningen heeft afgesloten waarna zij de uit deze hypothecaire leningen verkregen gelden heeft aangewend voor de

aankoop van de in de bewezenverklaring genoemde woningen en/of loodsen. Deze voorwerpen zijn dus – anders dan de voor de aankoop gebruikte gelden – niet ‘onmiddellijk’ afkomstig van de door de verdachte gepleegde oplichting en valsheid in geschrifte.

Voorts geldt dat de onder 2.3.1 bedoelde nadere motiveringseis uitsluitend ziet op gevallen waarin slechts het verwerven en/of voorhanden hebben van onmiddellijk door eigen misdrijf verkregen voorwerpen is bewezenverklaard. Zij geldt in beginsel niet in gevallen als het onderhavige waarin eveneens is bewezenverklaard het ‘gebruik maken’ – een en ander in de betekenis die ingevolge artikel 420bis lid 1 sub b Sr aan dit begrip toekomt – van zulke voorwerpen (vgl. HR 25 maart 2014, ECLI:NL:HR:2014:714, *NJ* 2014/303, r.o. 2.4.1 en 2.4.2).

Het hof heeft de gedragingen van de verdachte met betrekking tot de woningen en/of loodsen terecht en zonder tot de onder 2.3.1 bedoelde motivering gehouden te zijn gekwalificeerd als witwassen.

Het middel faalt.

Het middel klaagt dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM in de cassatiefase is overschreden omdat de stukken te laat door het hof zijn ingezonden.

Het middel is gegrond. Voorts doet de Hoge Raad uitspraak nadat meer dan twee jaren zijn verstreken na het instellen van het cassatieberoep. Een en ander brengt mee dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden. Dit moet leiden tot vermindering van de aan de verdachte opgelegde taakstraf van 240 uren, subsidiair 120 dagen hechtenis.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft het aantal uren te verrichten taakstraf en de duur van de vervangende hechtenis, vermindert het aantal uren taakstraf en de duur van de vervangende hechtenis in die zin dat deze 228 uren, subsidiair 114 dagen hechtenis, bedraagt en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 14-04-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:950

Zaaknummer: 13/01760

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu en V. van den Brink

Advocaten: R.J. Baumgardt

Wetsartikelen: 420bis Sr

RECHTSPRAAK

Het hof had moeten reageren op het verweer met betrekking tot de overschrijding van de redelijke termijn. De Hoge Raad doet de zaak om doelmatigheidsredenen zelf af en vermindert de straf.

Het middel bevat de klacht dat het hof heeft verzuimd te beslissen op een namens de verdachte gevoerd verweer met betrekking tot de redelijke termijn.

Aldus is een verweer gevoerd waaromtrent het hof op straffe van nietigheid uitdrukkelijk een met redenen omklede beslissing had moeten geven. Aangezien zodanige beslissing in de bestreden uitspraak niet voorkomt, is het middel gegrond.

De Hoge Raad zal de zaak om doelmatigheidsredenen zelf afdoen. In cassatie moet ervan worden uitgegaan dat, nu door het hof uitspraak is gedaan op 8 april 2013, de redelijke termijn van berechting als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM bij de behandeling van de zaak in hoger beroep is overschreden. Dit moet leiden tot vermindering van de aan de verdachte opgelegde gevangenisstraf van 36 maanden.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de duur van de opgelegde gevangenisstraf, vermindert deze in die zin dat deze 34 maanden belooft en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 14-04-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:947

Zaaknummer: 13/02123

Rechters: W.A.M. van Schendel, H.A.G. Splinter-van Kan en B.C. de Savornin Lohman

Advocaten: D. Moszkowicz

Wetsartikelen: 6 EVRM

RECHTSPRAAK

Falende bewijsklacht opzet op het in vereniging plegen van diefstal met geweld.

Het middel klaagt dat de bewezenverklaring ontoereikend is gemotiveerd wat betreft het opzet op het medeplegen van het toegepaste geweld.

Blijkens de bewijsvoering heeft het hof onder meer vastgesteld dat de verdachte van het begin af aan betrokken is geweest bij het plan om de kopers van een grote doch niet aanwezige partij koper door zijn mededaders te laten beroven van de koopsom van € 100.000, dat hij de kopers daartoe in een voor de gelegenheid ingericht kantoor zou ontvangen en na telling van het geldbedrag het kantoor zou verlaten om zijn mededaders hun gang te kunnen laten gaan, in het besef dat er klappen zouden kunnen vallen. Daarbij heeft het hof – niet onbegrijpelijk – mede in aanmerking genomen dat het niet anders kan zijn dan dat de verdachte zich ervan bewust is geweest dat in geval van verzet het geweld zou kunnen escaleren, in welk oordeel besloten ligt dat de verdachte het aan zijn mededaders heeft overgelaten met welke vorm van geweld zij hun doel zouden trachten te bereiken. Aldus beschouwd heeft het hof uit een en ander kunnen afleiden dat de verdachte (voorwaardelijk) opzet had op het gezamenlijk en in vereniging plegen van diefstal met geweld zoals is bewezenverklaard. Dat oordeel is toereikend gemotiveerd.

Het middel faalt.

Het middel klaagt dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM in de cassatiefase is overschreden omdat de stukken te laat door het hof zijn ingezonden.

Nu de Hoge Raad de zaak binnen zestien maanden na het instellen van het cassatieberoep afdoet, waardoor de overschrijding van de inzendtermijn in voldoende mate wordt gecompenseerd, kan – wat betreft de totale duur van de behandeling in cassatie – niet worden gesproken van een overschrijding van de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM.

Het middel faalt derhalve.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 14-04-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:951

Zaaknummer: 14/01173

Rechters: W.A.M. van Schendel, B.C. de Savornin Lohman en Y. Buruma

Advocaten: S.F.W. van 't Hullenaar en C.H.W. Janssen

Wetsartikelen: 312 Sr

RECHTSPRAAK

Verstrekking van ‘speedbom’ aan minderjarige schuld in de zin van artikel 308 Sr?

Het middel richt zich tegen het oordeel van het hof ter zake van het onder 1 meer subsidiair tenlastegelegde dat er geen sprake is van ‘schuld’ in de zin van artikel 308 Sr.

Bij de beoordeling van het middel moet het volgende worden vooropgesteld. Onder schuld als delictsbestanddeel wordt een min of meer grove of aanmerkelijke schuld verstaan. Of sprake is van dergelijke schuld in de zin van artikel 308 Sr wordt bepaald door de manier waarop die schuld in de tenlastelegging nader is geconcretiseerd, en is voorts afhankelijk van het geheel van de gedragingen van de verdachte, de aard en de ernst daarvan en de overige omstandigheden van het geval.

Het hof heeft geoordeeld dat de verdachte kennelijk ervan is uitgegaan dat verstrekking van een (amfetamine bevattende) ‘speedbom’ aan [betrokkene 1] niet een onaanvaardbaar gezondheidsrisico met zich bracht, zodat geen sprake is van aanmerkelijk onvoorzichtig, onachtzaam of nalatig gedrag en dat niet is komen vast te staan dat de verdachte op dit punt beter had moeten weten.

Dat oordeel is niet zonder meer begrijpelijk. In aanmerking genomen (i) dat de stoffen vermeld op de bij de Opiumwet behorende lijst I, waartoe ook amfetamine behoort, door de wetgever worden beschouwd als drugs waarvan het gebruik een onaanvaardbaar risico voor de (volks)gezondheid oplevert; en (ii) dat de verdachte, die door het hof wordt gezien als een ‘gemiddelde drugsgebruiker’ de amfetamine heeft verstrekt aan een minderjarige persoon, had het hof nader moeten motiveren op grond van welke feiten en omstandigheden de verdachte ervan mocht uitgaan dat het verstrekken van een ‘speedbom’ aan die persoon niet een onaanvaardbaar risico met zich bracht.

Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak maar uitsluitend wat betreft de beslissingen ter zake van het onder 1 tenlastegelegde en de strafoplegging, wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Den Haag, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw

wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 14-04-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:952

Zaaknummer: 13/02727

Rechters: W.A.M. van Schendel, H.A.G. Splinter-van Kan en Y. Buruma

Wetsartikelen: 308 Sr